

Gondolatok az ásványvagyon-nyilvántartásról és gazdálkodásról.

Horányi István okl. bányamérnök

Az 1949. évi XX. törvény, a korábbi
Alkotmány

6. §. Az egész nép vagyonaként az állam és a közületek tulajdona:
a föld méhének kincsei,..."

Ez a megállapítás az Alkotmány 24. módosításáig,
1989. X. 23.-ig (érdekes dátum!) volt életben.

1993. évi XLVIII. törvény a bányászatról¹

I. Rész Általános Rendelkezések

•
•

3. § (1)¹⁶ Az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia természetes előfordulási helyükön állami tulajdonban vannak.

De ha már tulajdon, akkor a tulajdonosnak gazdálkodni is kellene vele! Mégpedig ...

(Bt.) **V. Rész**
FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

Bt. 49.§.

3. [350](#) „Ásványvagyon-gazdálkodás”: a bányafelügyelet azon döntéseinek és intézkedéseinek összessége, amely biztosítja
- a) az ásványi nyersanyagok mennyiségének, minőségének és lelőhelyeinek nyilvántartását, valamint a nyilvántartás vezetéséhez szükséges adatszolgáltatást,
 - b) a megismert és nyilvántartott ásványvagyon megőrzését, védelmét, valamint az indokolatlan ásványi nyersanyag-kitermelések és -igénybevételek megakadályozását,
 - c) az ásványi nyersanyagok kitermelése során a veszteségek csökkentését és
 - d) a kitermelt ásványi nyersanyagokkal történő elszámolást, valamint a visszahagyott ásványvagyon további kitermelhetőségét

(Bt.) **VII. RÉSZ**
HATÁLYBALÉPTETŐ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

50/A. §⁴²⁰ (1)⁴²¹ Felhatalmazást kap a Kormány

...

13. az ásványvagyon-gazdálkodás részletes követelményeire, (???)

Egy (rosszmájú?) kritikus megjegyzés:

4.⁴²² a bányajáradékra, annak befizetésére, továbbá a szabálytalanul végzett bányászati tevékenység miatt kiesett bányajáradék pótlására szolgáló térítésre, illetve díjfizetésre,

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?do.TVcid=99300048

Ha már gazdálkodni kell, akkor mivel is? Ide leltár kell!

267/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet a Magyar Bányászati és Földtani Hivatalról

3. § (5) A Hivatal első fokú hatáskörébe tartozik:⁵

j)¹² a Magyar Állami Földtani, Geofizikai és Bányászati Adattár,
a mélyfúrási magminta gyűjtemény,
az Állami Ásványvagyon Nyilvántartás, valamint
a Földtani és Bányászati Információs rendszer működtetése;

(Dupla falhatalmazás!)

k) az országos ásványi nyersanyag és geotermikus energiavagyon
nyilvántartás vezetése, ...

XVII. Bányászati Szakigazgatási Konferencia Zalakaros, 2013. május 8 - 10

Ha nyilvántartás, akkor el kell dönteni, hogy

- mit minek nevezek a nyilvántartásban?
- a valaminek milyen tulajdonságát rögzítsem, s milyen kóddal?

Ez már egy kényes és kínos történet!

Gondolatok a nemfémes ásványi nyersanyagok ásványvagyony-nyilvántartási rendszeréről (H.I. BKL 2003/2)

A régi, az Országos Ásványvagyony Bizottság által kidolgozott, 1953 óta alkalmazott - valóban frissítésre érett – kódrendszert először a 1744/1995. (Bá. K. 5.) sz. MBH tájékoztatás módosította.

XVII. BÁNYÁSZATI SZAKIGAZGATÁSI KONFERENCIA

Zalakaros, 2013. május 8 - 10

1744/1995. (Bá. K. 5.) sz. MBH tájékoztatás az ásványi nyersanyag fajták megnevezéseiről és kódjairól

(táblázat-részletek)

MGSZ		MBH		MGSZ	MBH
	Agyag	4100	-	Homok	4200
4110	Tűz és saválló agyag	4101	4240	Cementgyártási homok	4208
4161	Fazekas agyag	4102	4210	Üveg homok	4212
4163	Burkolólap agyag	4103	4220	Öntödei homok	4213
4164	Cserépagyag	4104	4230	Csiszoló homok	4214
4165	Vázkerámiai agyag	4105	4270	Ipari homok	4215
4168	Blokktéglá agyag	4106	4251	Cementhabarcs homok	4216
4169	Tömör téglagyag	4107	4252	Vakoló homok	4217
4171	Cementipari agyag	4108	4253	Falazó homok	4218
-	Gyógyiszap	4140	4254	Közlekedésépítési homok	4219
4120	Bentonitos agyag	4167	4255	Gázbeton adalék homok	4220
4130	Kaolinos agyag	4168	4257	Mészhomok, téglá homok	4221
4140	Illites agyag	4169	4256	Bányászati tömedék anyag	4222
			4250	Építési homok	4236
			4260	Földpátos homok	4271
			4259	Folyami homok	4272

XVII. BÁNYÁSZATI SZAKIGAZGATÁSI KONFERENCIA

Zalakaros, 2013. május 8 - 10

MGSZ		MBH	MGSZ		MBH
-	Konglomerátum	7400	-	Dolomit	4600
4424	Díszítő konglomerátum	7426	4622	Falazó dolomit	4618
			4623	Közlekedésép. dolomit	4619
-	Mészke	4500	4621	Díszítő dolomit	4626
4510	Cementipari mészke	4508	4610	Kohászati dolomit	4628
4150	Festékföld	4509	4627	Talajjavító dolomit	4630
4151	Okker festékföld	4510	4625	Dolomit por	4631
4152	Kréta	4511	4626	Zúzott dolomit	4632
4540	Ipari mészke	4515	4624	Dolomit murva	4633
4553	Falazó mészke	4518	4630	Minőségi dolomit	4634
4552	Díszítő mészke	4526			
4520	Mészgyártási mészke	4527	-	Márga	4700
4530	Kohászati mészke	4528	4173	Cementipari márga	4708
4541	Élelmiszeripari mészke	4529	4721	Díszítő márga	4726
4542	Talajjavítási mészke	4530			
4555	Mészkepor 7700	4531	-	Agyagmárga	
4556	Zúzott mészke	4532	4572	Cementip. agyagmárga	7708
4550	Építési mészke	4536			

Egyébként ebben a témában – tudomásom szerint – máig nincs EU-s irányelv, elfogadott gyakorlat

XVII. Bányászati Szakigazgatási Konferencia Zalakaros, 2013. május 8 - 10

Összességében megállapítható, hogy az Országos Ásványvagyon Bizottság által kidolgozott, 1953 óta alkalmazott - valóban frissítésre érett – kódrendszert **1953 után először** a

1744/1995.(Bá.K.5.)MBH sz. "Tájékoztatás az ásványi nyersanyag fajták megnevezéséről és kódjairól" c. közlemény, majd az

54/2008. (III.20.) Korm. rendelet, s nemrég a

64/2013. (III. 4.) Korm. rendelet módosította.

A két utóbbi egyértelműen nem nyilvántartás, hanem bányajáradék-bevétel érdekű módosítás!
(Keramzit agyag)

Biztosan átgondolt ez a folyamat?

Milyen következményei lehetnek ennek?

Hatósági dokumentumok, engedélyek átfogalmazása, korábbi adatok konvertálása, stb.

rengeteg (főlősleges) hatósági munka, nagy kavarodás! De az eredmény így biztosan nem a leltár átláthatósága!

XVII. BÁNYÁSZATI SZAKIGAZGATÁSI KONFERENCIA Zalakaros, 2013. május 8 - 10

A megnevezés után jelentkezik a következő kérdés-csoport:

Milyen tulajdonságát, jellemzőjét tartsam nyilván annak a
valaminek?

Érdekes-e, hogy mindez mennyit ér? Mennyit ér az állam
ásványvagyon?

Nézzünk egy kis történelmet!

XVII. BÁNYÁSZATI SZAKIGAZGATÁSI KONFERENCIA Zalakaros, 2013. május 8 - 10

K Ö Z P O N T I F Ő L D T A N I H I V A T A L

~~SZOLGÁLATI HASZNÁLATRA !~~
Készült 200 példányban
204 példány

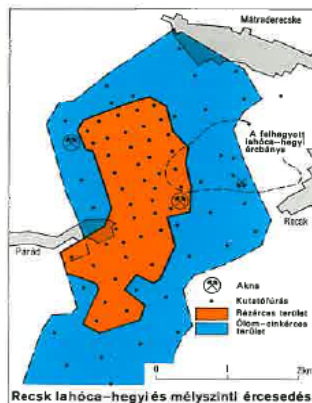
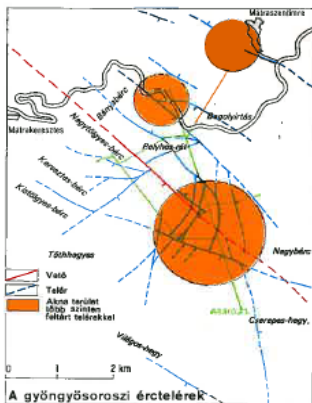
MAGYARORSZÁG VASÉRC-, MANGÁNÉRC-, VALAMINT RÉZ-, ÓLOM- ÉS CINKÉRCVAGYONA

Dr. Fülöp József
a Központi Földtani Hivatal elnöke

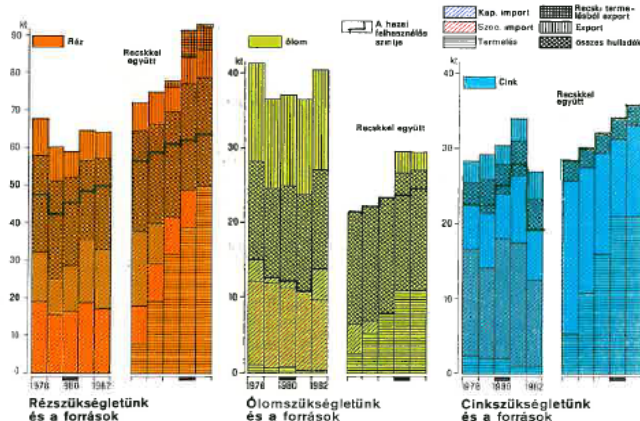
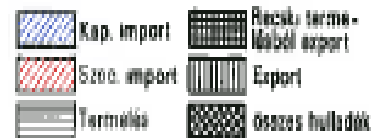
Budapest 1983 október

- 18 -

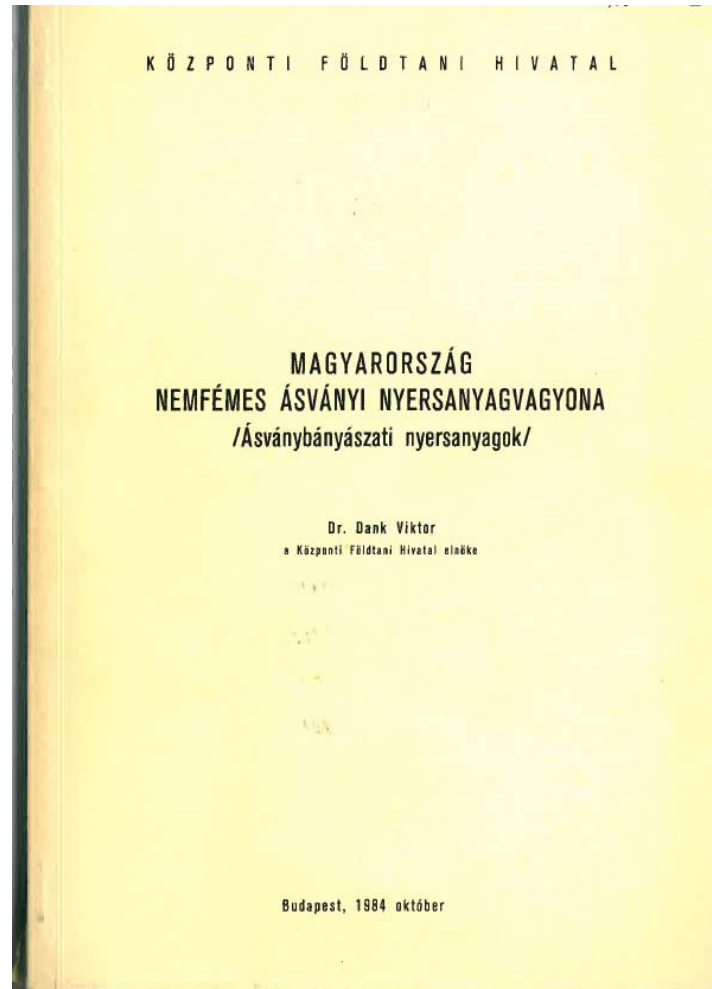
A hazai felhasználás aránya

XVII. BÁNYÁSZATI SZAKIGAZGATÁSI KONFERENCIA

Zalakaros, 2013. május 8 - 10

XVII. BÁNYÁSZATI SZAKIGAZGATÁSI KONFERENCIA

Zalakaros, 2013. május 8 - 10

3. táblázat

Fontosabb ásványbányászati nyersanyagok termelésének alakulása az ezredfordulóig (1980–2000)

Nyersanyag	Ötéves tervek utolsó éveinek várható termelési adatai Mt-ban					Megjegyzés
	V. 1980	VI. 1985	VII. 1990	VIII. 1995	IX. 2000	
Ipari mészkő	0,70	1,05	1,30	1,45	1,60	Új bányanyitás Dunántúlon
Ipari dolomit	1,05	1,20	1,55	1,70	1,90	Magnezitgyártás miatt új bányanyitás szükséges
üveg	0,79	0,87	0,87	0,98	1,05	Termelés fejlesztéshez kutatás szükséges
Ipari kvarchomok: öntődei	0,50	0,71	1,10	1,20	1,30	Durva szemcsészettségű magas tűzállóságú homok kutatás
Kaolin és kaolin pótlók	0,09	0,13	0,18	0,20	0,23	
Perlit	0,14	0,18	0,22	0,22	0,22	VII. ötéves tervben eredményes kutatás szükséges
Kovaföld	0,08	0,18	0,13	0,15	0,15	VII. ötéves tervben eredményes kutatómunka kell
Bentonitos nemesagyag	0,11	0,12	0,12	0,12	0,13	Termelés fejlesztés
Tűz- és saválló agyag	0,12	0,17	0,17	0,17	0,17	
Csempeagyag	–	0,03	0,03	0,04	0,04	
Kvarcit	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05	Dunántúli termelés Hegyaljára koncentrálódik
Nyers szilikol	0,05	0,10	0,10	0,10	0,10	VIII. ötéves tervben eredményes kutatás szükséges
Összesen:	3,67	4,75	5,95	6,38	6,94	

Megjegyzés

Új bányanyitás Dunántúlon

Magnezitgyártás miatt új bányanyitás szükséges

Termelés fejlesztéshez kutatás szükséges

Durva szemcsészettségű magas tűzállóságú homok kutatás

VII. ötéves tervben eredményes kutatás szükséges

VII. ötéves tervben eredményes kutatómunka kell

Termelés fejlesztés

Dunántúli termelés Hegyaljára koncentrálódik

VIII. ötéves tervben eredményes kutatás szükséges

XVII. BÁNYÁSZATI SZAKIGAZGATÁSI KONFERENCIA

Zalakaros, 2013. május 8 - 10

15. táblázat

Magyarország ismert ásványi nyersanyagvagyonának összefoglaló adatai (2006-2007)

Nyersanyag	Ipari vagyon 2006.I.1.	Termelés 2006-ban	Földtani vagyon 2007.I.1.	Ipari vagyon 2007.I.1.	Ellátottság 2007.I.1.	NGE* 2006.I.1.	NGE* 2007.I.1.
	Mt	Mt	Mt	Mt	év	Mrd Ft	Mrd Ft
Kőolaj	18,3	0,9	207,9	17,4	19	1 208,8	1 011,3
Földgáz**	60,8	3,2	5308,7	57,7	20	2 534,1	2 756,4
Szén-dioxid gáz**	30,8	0,1	46,2	30,7	>100	9,7	9,7
Feketekőszén	198,8	-	1 596,7	198,7	-	41,1	40,5
Barnakőszén	169,7	1,4	3 200,8	167,7	>100	87,7	86,1
Lignit (külfejtéses)	2 925,8	8,5	5 786,6	2 902,4	>100	1 510,2	1 493,0
Uránérc	-	-	26,8	-	-	-	-
Bauxit	39,5	0,5	127,6	39,1	73	37,9	37,6
Ólom-cinkérc	-	-	90,8	-	-	-	-
Rézérc	0,01	-	781,2	0,01	-	-	-
Nemesfémérc	1,05	-	36,6	1,05	-	2,8	2,8
Mangánérc	3,1	0,05	79,7	3,1	62	1,7	1,6
Ásványbányászati nyersanyagok	1 045,1	3,6	3205,0	1 005,1	>100	807,8	715,7
Cement- és mészipari nyersanyagok	1 277,0	5,7	2877,9	1 306,2	>100	482,1	455,9
Építő- és díszítőköipari nyersanyagok	2 170,4	17,95	4224,0	2 368,4	>100	888,0	1 112,6
Homok és kavics	4 551,2	46,5	7808,7	4 680,9	>100	1 201,1	1 001,4
Kerámiapiari nyersanyagok	1 058,5	5,2	1862,4	1 053,3	>100	93,5	75,3
Tőzeg, lápföld, lápímész	110,5	0,1	182,1	110,5	>100	124,6	132,1
Magyarország összesen	13 660,6	93,7	37449,7	13 942,3	-	9 031,1	8 932,0

*NGE = Nominál Gazdasági Eredmény = az ipari ásványvagyon mennyiségének a fajlagos árbevétele (költséghatár) és a fajlagos ráfordítás (reál költség) különbségével való szorzata, mely nincs diszkontálva

**1000 m³ gáz = 1 tonna

XVII. BÁNYÁSZATI SZAKIGAZGATÁSI KONFERENCIA Zalakaros, 2013. május 8 - 10

A „Tájékoztató Magyarország ásványi nyersanyagvagyonáról (2007. Január 1.-i állapot)” c. kiadvány előszavában az akkor már Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnöke így fogalmaz:

„Kiadványunk – mely 1953 óta évente készül – hasznos lehet az állami döntéshozók, minden bányászattal, nyersanyagkutatással és értékesítéssel foglalkozó szakember, valamint az érdeklődő állampolgárok számára egyaránt.

Tisztelettel ajánlom ezért kiadványunkat minden érdeklődő figyelmébe.”

* * *

Ez a 2007. évi kiadvány volt az ország nyersanyagvagyonáról beszámoló utolsó nyilvános összeállítás, ami megjelent.

A látott táblázat a mai napig az utolsó nyilvános táblázat, ami az állam vagyona, az ásványvagyon ipari vagyon–részének értékét összefoglalta.

**Nettó jelenérték számítása 2007 óta
- legalább is hatósági szinten – nem folyik.**

A megnevezésen, ill. a jelenérték-számításon túl még nagyobb dilemma, hogy

milyen rendszerben, milyen kritériumok alapján
osztályozzuk, súlyozzuk a különféle részletességgel ismert ásványvagyonelemeket.

Megengedhető-e, hogy egy 24 ha-os bazaltbányát lepapírozzanak egy – mint később kiderült – soha le nem mélyített kutatófúrás alapján – 29 mio tonnás ásványvagyonnal?

Nyilvánvaló, hogy egy esetleges beruházó, vagy egy hitelező bank a nemzetközi gyakorlatban használt értékelési rendszer alapján gondolja megítélni a szakmai lehetőségeket. Szeretné ugyanazon számok alatt ugyanazt érteni a Lajtán (vagy a Kárpátokon?) innen, mint azon túl.

No de milyen is a nemzetközi gyakorlat?

XVII. Bányászati Szakigazgatási Konferencia

Zalakaros, 2013. május 8 - 10

A világban ismert – és elismert – ásványvagyon-értékelési rendszerek alapvetően a CH-készletek környezetében alakultak ki, melyeket később a szilárdásványokra is alkalmazták.

A főbb nemzetközi kódok, ajánlások, útmutatók (a teljesség igénye nélkül!):

AAPG	American Association of Petroleum Geologists
Ad Hoc Group of Experts	ECE Ad Hoc Group of Experts on the Harmonization of Fossil Energy and Mineral Resources Terminology
CMMI	Council of Mining and Metallurgical Institutions
CRIRSCO	Committee for Mineral Reserves International Reporting Standards <i>JORC (Australasia), CIM (Canada), IMEC (Chile), PERC (Europe), NAEN (Russia), SAMCODES (South Africa), SME (United States of America)</i>
JORC	Joint Ore Resource Committee - Australia
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
SPE	Society of Petroleum Engineers
UNFC-2009	United Nations Framework Classification for Fossil Energy and Mineral Reserves and Resources 2009
VIEMS	Institute for Economics of Mineral Resources and the use of the Subsoil, Russian Federation
WPC	World Petroleum Council

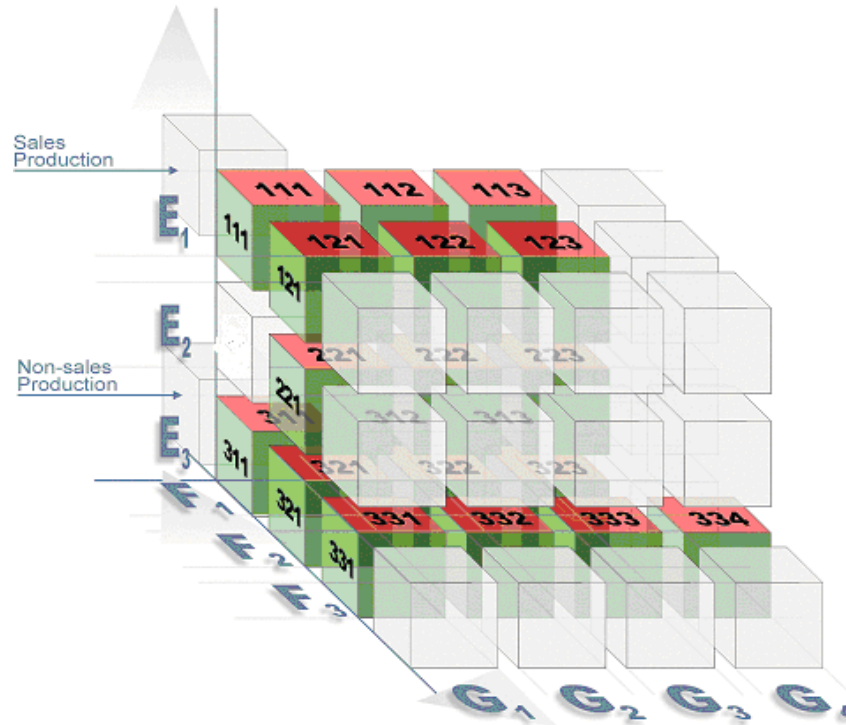
A „Hites Személy” [„Competent Person”]

az a **természetes személy**, aki

- tagja vagy munkatársa egy elismert szakmai testületnek,
- abban lényeges tevékenységet vállal, és
- aláveti magát a szankcionálható magatartási szabályoknak.
- minimum öt évi, a tárgyhoz tartozó gyakorlattal kell rendelkeznie a saját szakmai területén:
 - ásványosodás és a telep típusát illetően,
 - kutatás területén
 - nyersanyag-becslés, minősítés és értékelés területén
- a személy megfontoltan, felelősséggel vállalja a tevékenységet.

Economic – Feasibility – Geological mindegyik rendszerben

Az osztályozási keretrendszer ábrázolása

XVII. BÁNYÁSZATI SZAKIGAZGATÁSI KONFERENCIA
Zalakaros, 2013. május 8 - 10

UNFC

Detailed exploration
Részletesen megkutat.

General exploration
Általánosan megkutat.

Prospection
Kutatási projekt

Reconnaissance
Felderítendő

USGS/UNFC

Measured/Proved
Bizonyított

Indicated/Probable
Felderített, valószínű

Inferred/Possible
Következtetett, lehetséges

Hypothetical +Speculative
Elméleti, feltételezhető

HUNGARIAN

A +- 10% bizonytalan
B +- 20% bizonytalan

C_1

C_2

$(D_1+D_2)+D_3$

Mineral Resource – ásványi nyersanyagvagyon

Mineral Reserve – ásványi nyersanyag készlet

Bt. 49.§

Ásványvagyon - az ásványi nyersanyagoknak azon része, amelynek mennyiségét és minőségét földtani, valamint bányaműszaki és -gazdasági szempontok alapján becsléssel vagy számítással határozzák meg.

Földtani ásványvagyon - az ásványi nyersanyag kutatási adatokkal igazolt teljes mennyisége, amelyet az adott ásványi nyersanyagra jellemző paraméterekkel (számbavételi kondíciókkal) - műszaki és gazdasági korlátok alkalmazása nélkül - határoznak meg.

Az ÁGNYO gyakorlatában – (ÁGNYO - Az MBFH Ásványvagyon Gazdálkodási és Nyilvántartási Osztálya)

Reménybeli földtani vagyon - földtani feltételezések alapján becsült ásványi nyersanyag mennyisége. Jelölésére "D" betű használatos (D1; D2; D3)

Műrevaló földtani vagyon - a földtani vagyonnak az a része, amely kitermelésre gazdaságosan igénybe vehető

Ipari vagyon a földtani vagyonnak az a része, amely az adott időpontban gazdaságosan kitermelhető. Műrevalósági mutatója 1 vagy >1

Műrevalósági mutató - a költséghatár és reálköltség hányadosaként nyert mérőszám, amely az ásványi nyersanyag kitermelésének gazdaságosságát (1 vagy annál több) vagy gazdaságtalanságát (1-nél kevesebb) mutatja.

A Magyar Bányászati és Földtani Hivatal,
a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet illetve közreműködőként
a Magyarhoni Földtani Társulat Munkabizottsága
közös próbálnak mindenki számára elfogadható magyar értelmezési rendszerre javaslatot tenni.

* * *

Kiragadtam ebből a „sokszereplős” történetből egy szempontot, mellyel részletesebben szeretnék foglalkozni:

Az „E” tengely jelzi a projekt gazdaságosságának kialakításában
a **társadalmi** és **gazdasági feltételek** kedvező voltának mértékét,
beleértve a ... **megfelelő törvényi, szabályozási,
környezetvédelmi ... feltételeket is.**

Hogyan is állunk mi itt Magyarországon ezekkel a
feltételekkel?

Miután a felsoroltak közül a **környezetvédelmi feltételek** ütköznek leggyakrabban a bányászattal, ebbe az irányba indultam.

E témában forrásom:

VÁTI: Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény módosításának megalapozása

Megalapozó munkarészek - Budapest, 2012. december hó

<http://www.terport.hu>

Fogalommeghatározások

2. § E törvény alkalmazásában:

1. ásványi nyersanyag-gazdálkodási **vagyon** terület: ~~országos területrendezési tervben megállapított~~, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben alkalmazott **megállapított** övezet, amelyben ~~az állam kizárólagos tulajdonát képező a megállapított bányatelekkel lefedett~~ kutatással lehatárolt, ~~de és bányatelekkel le nem fedett~~, **az állam kizárólagos tulajdonát képező, az Országos Ásványanyag Nyilvántartás szerint** nyilvántartott ásványi nyersanyag-vagyon (~~szénhidrogének, fémek, lignit és barnaköszén, ásványbányászati és építőipari nyersanyagok~~) területeki található,

A módosítási javaslat lényege: az „ásványi nyersanyag-vagyon” területek nem lesznek országos övezetek. A nem ásványvagyon- területekre – a mai gyakorlatnak megfelelően - továbbra is fennmaradó szabályozás:

- (3) **Az övezetben bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni.**

XVII. BÁNYÁSZATI SZAKIGAZGATÁSI KONFERENCIA Zalakaros, 2013. május 8 - 10

11. §

- (1) A bányatelek megállapítás akkor engedélyezhető, ha összhangban van az érintett ~~település településrendezési tervével és helyi építési szabályzatával~~ eszközzel.
- (2) A bányászati tevékenység következtében megváltozott külszíni területen – a külön jogszabályokban meghatározottakon kívül – tájrendezés csak a **településrendezési eszközök figyelembevételével kidolgozott tájrendezési előtervben, illetve műszaki üzemi tervben foglaltaknak** ~~bányatelek megállapításakor elkészülő tervek alapján, a település helyi építési szabályzatának és szabályozási tervének~~ megfelelően történhet.

Ásványi nyersanyag-vagyon terület övezete

.... § Az ásványi nyersanyag-vagyon terület övezetét a településrendezési eszközben tényleges kiterjedésének megfelelően kell lehatárolni, és a helyi építési szabályzatban az építési övezetre vagy övezetre szabályokat megállapítani.

Hogy a jelenleg is érvényben lévő OTrT-ben is szereplő

„... helyi építési szabályzatban az építési övezetre vagy övezetre szabályokat kell megállapítani.”

megfogalmazású fél mondat mit jelent, azt szeretném egyszer megérteni, különösen a 11.§. módosítási javaslata után, mely szerint

„(1) A bányatelek megállapítás akkor engedélyezhető, ha összhangban van az érintett település településrendezési tervével és helyi építési szabályzatával. **eszközzel.**

***Arról nincs szó, hogy ki jogosult az övezetre vonatkozó szabályokat megalkotni!
Félő, hogy továbbra is önkormányzati testület feladata lesz az állam vagyonával rendelkezni!***

XVII. BÁNYÁSZATI SZAKIGAZGATÁSI KONFERENCIA Zalakaros, 2013. május 8 - 10

A bányatelkek által érintett felszíni területek összesen mintegy **95** ezer ha, azaz alig több mint az **ország területének 1 %-a**.

Országos területfelhasználási kategória	Terület (ezer ha)
Erdőgazdálkodási térség	2 488,0
Mezőgazdasági térség	5 737,0
Települési térség	250,0
Vegyes területfelhasználású térség	559,0
Vízgazdálkodási térség	267,0
Összesen	9 301,0

Az **Alaptörvény** viszont úgy fogalmaz:

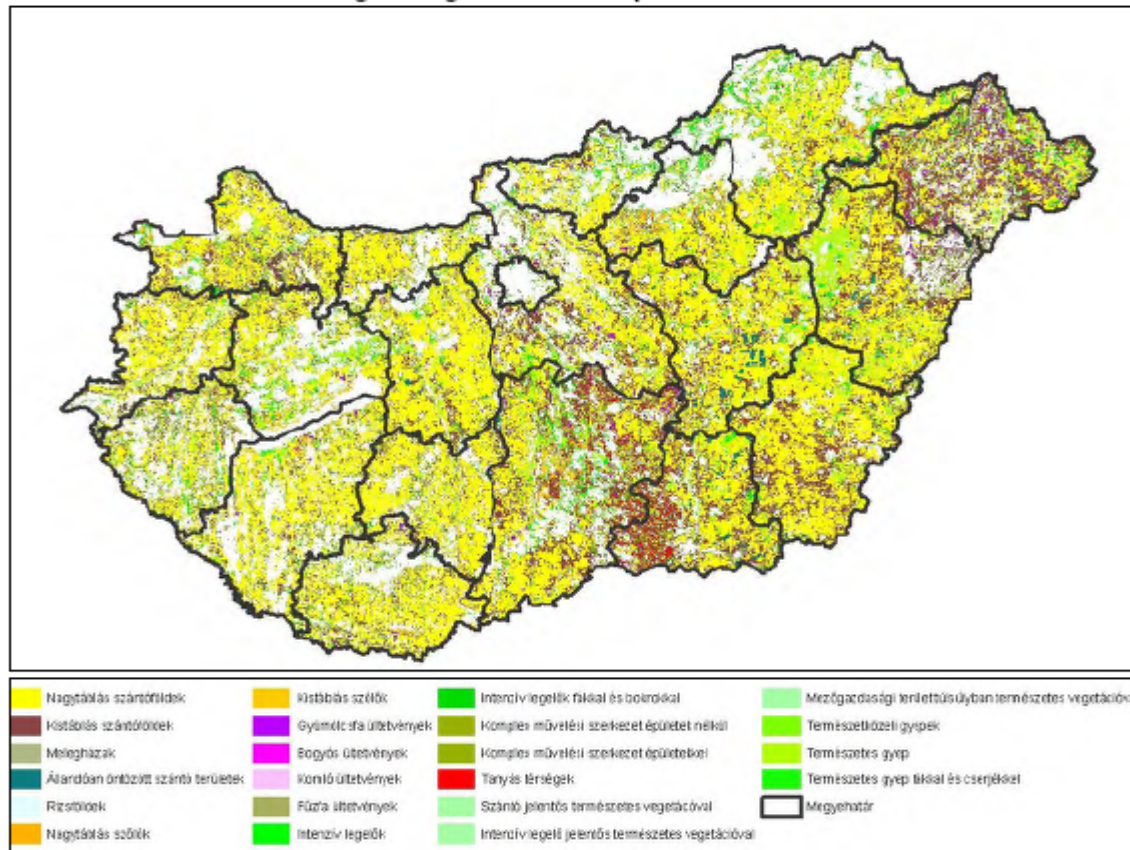
„P) cikk A természeti erőforrások, **különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.**”

Az ásványi nyersanyag-vagyon ugyancsak természeti erőforrás! Miért maradt ki?

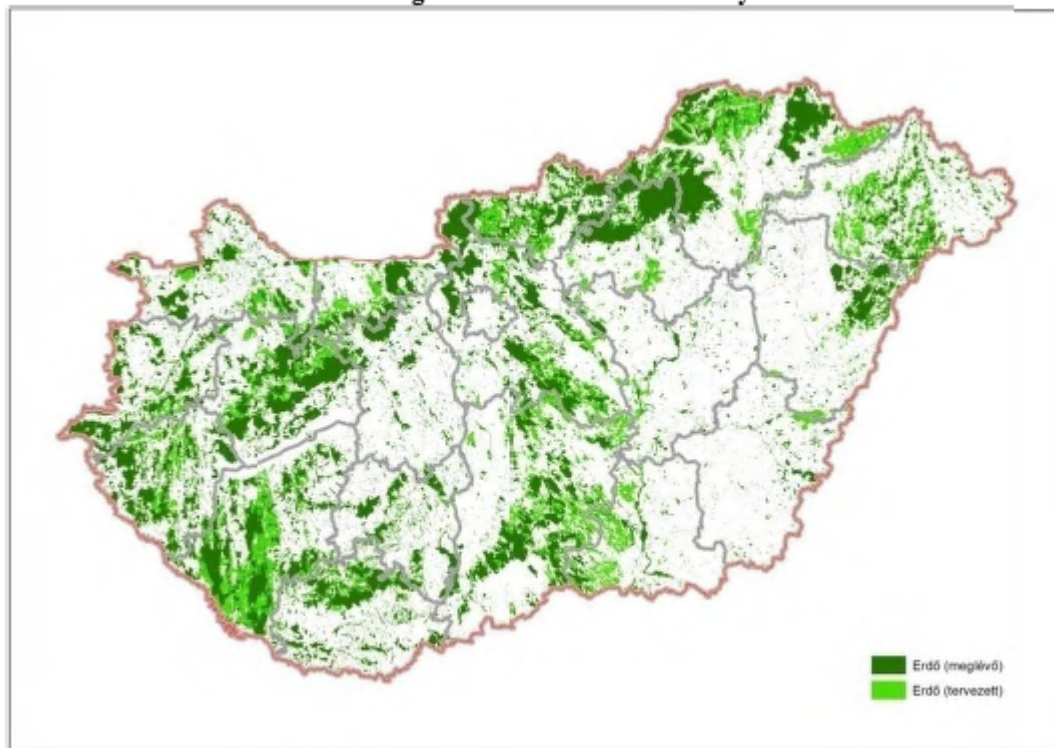
Néhány áttekintő térkép az egyes különös védelmet élvező övezetek kiterjesztéséről:

10/5. sz. ábra: Mezőgazdasági területek elhelyezkedése és földhasználati formái

Forrás: Corine Land Cover

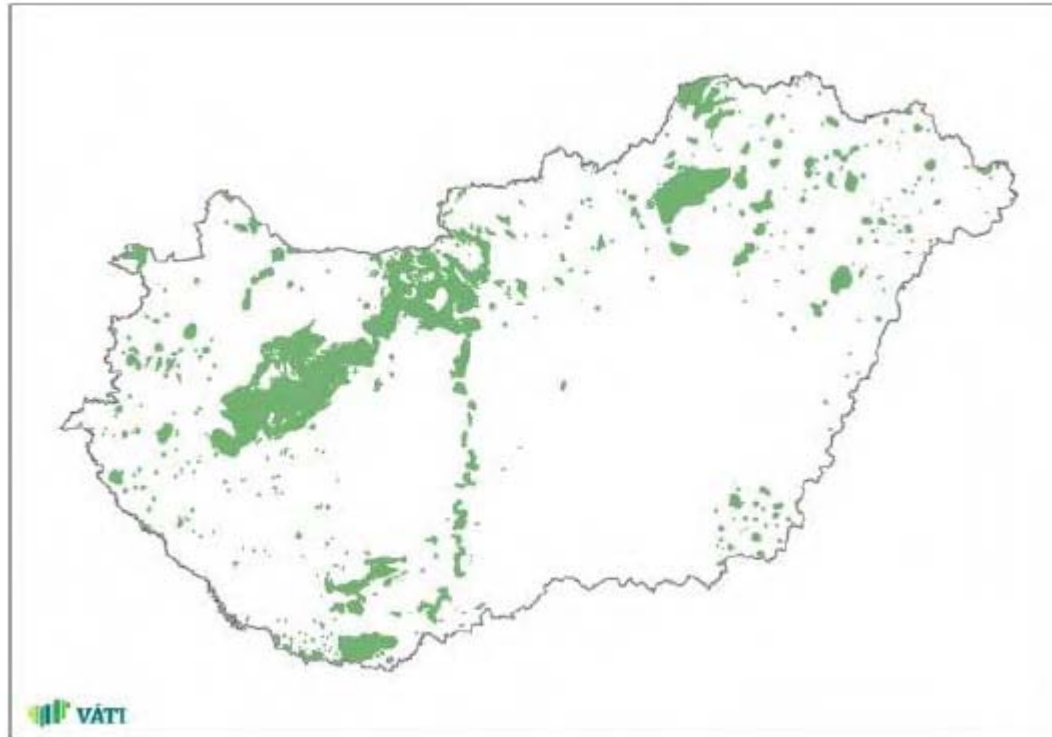
1/1. sz. ábra: Meglévő és tervezett erdők elhelyezkedése

Forrás: Nemzeti Erdőtelepítési Program, Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet Kht., Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

Vízminőség-védelem

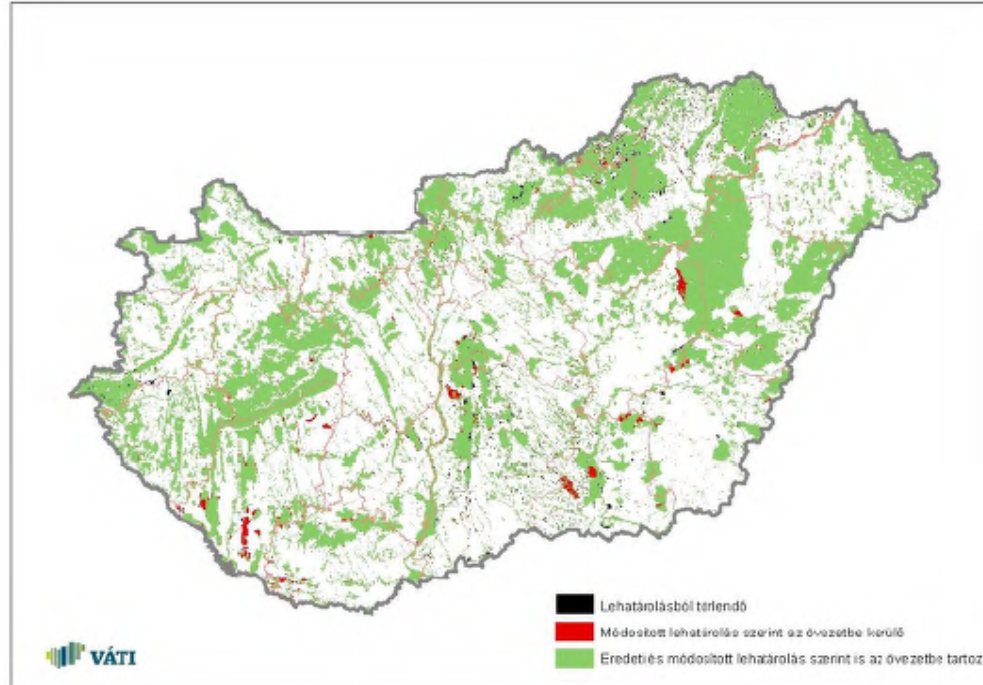

Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület

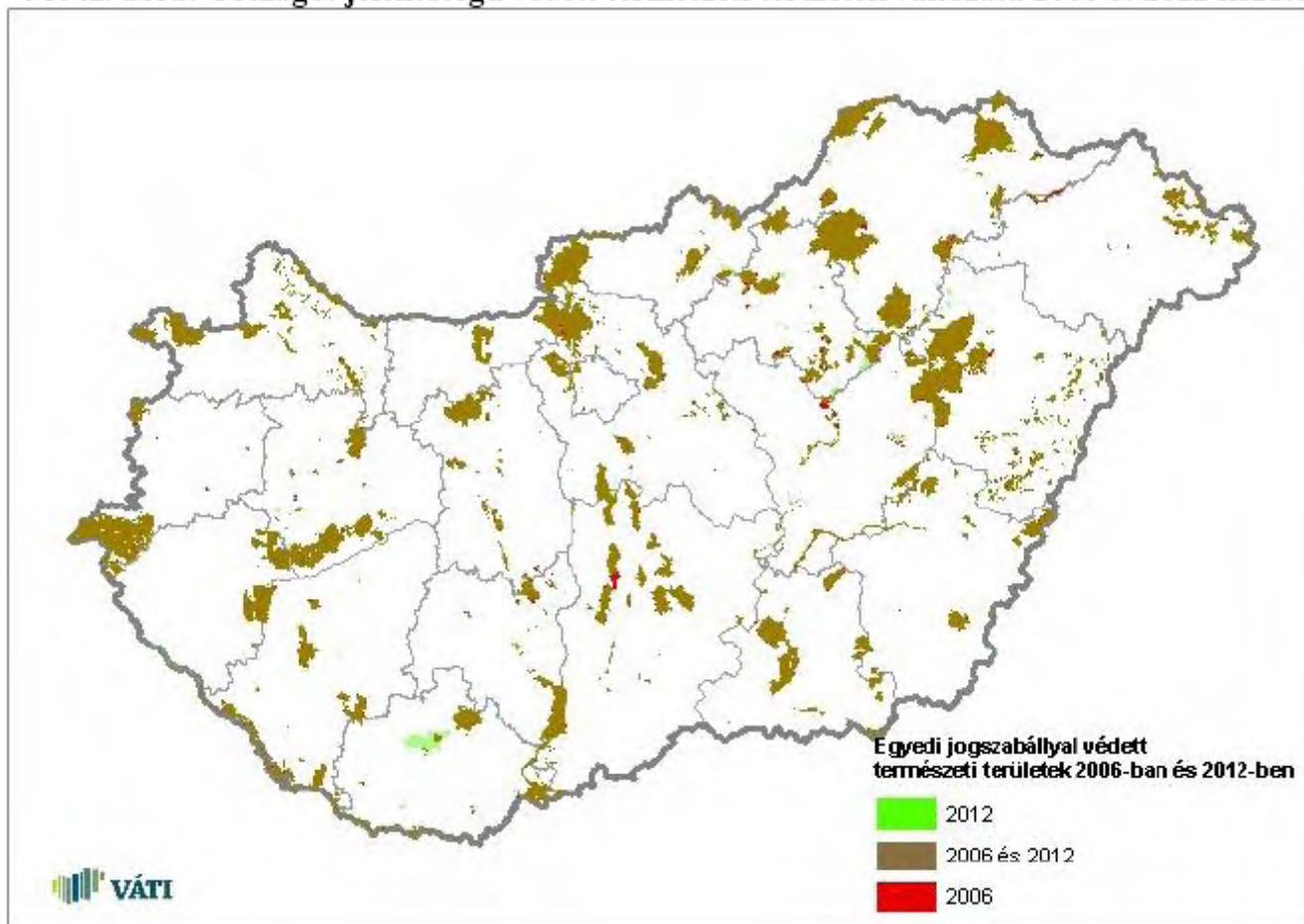
Az ökológiai háló javasolt nettó növekménye 49.000 ha!
A bányatelkek felszint érintő területeinek összege mintegy 95.000 ha.

5/1. sz. ábra: Az országos ökológiai hálózat lehatárolásának változása (2008-2012)

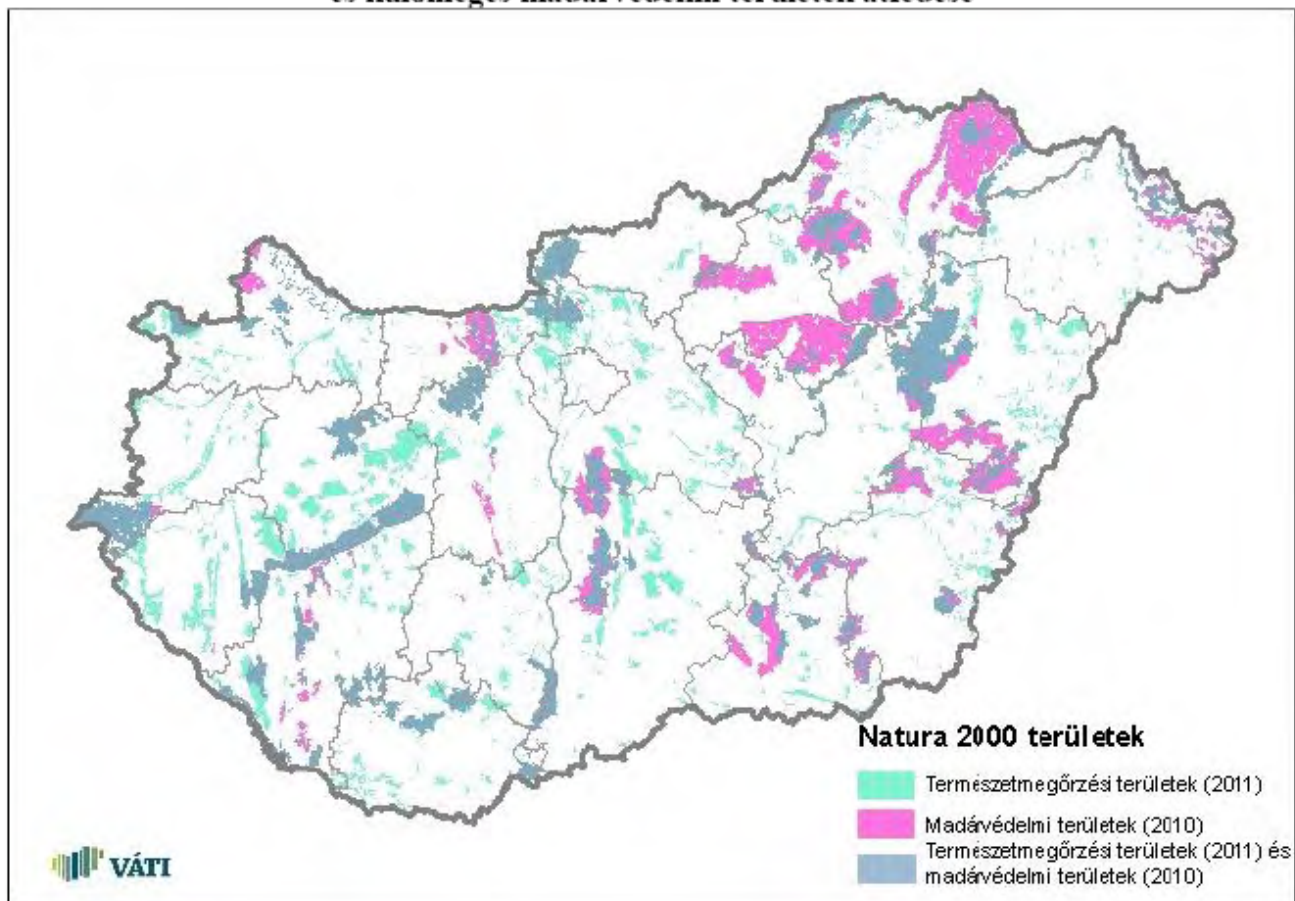
Forrás: Vidékfejlesztési Minisztérium

4/3. sz. ábra: Országos jelentőségű védett természeti területek változása 2006 és 2012 között

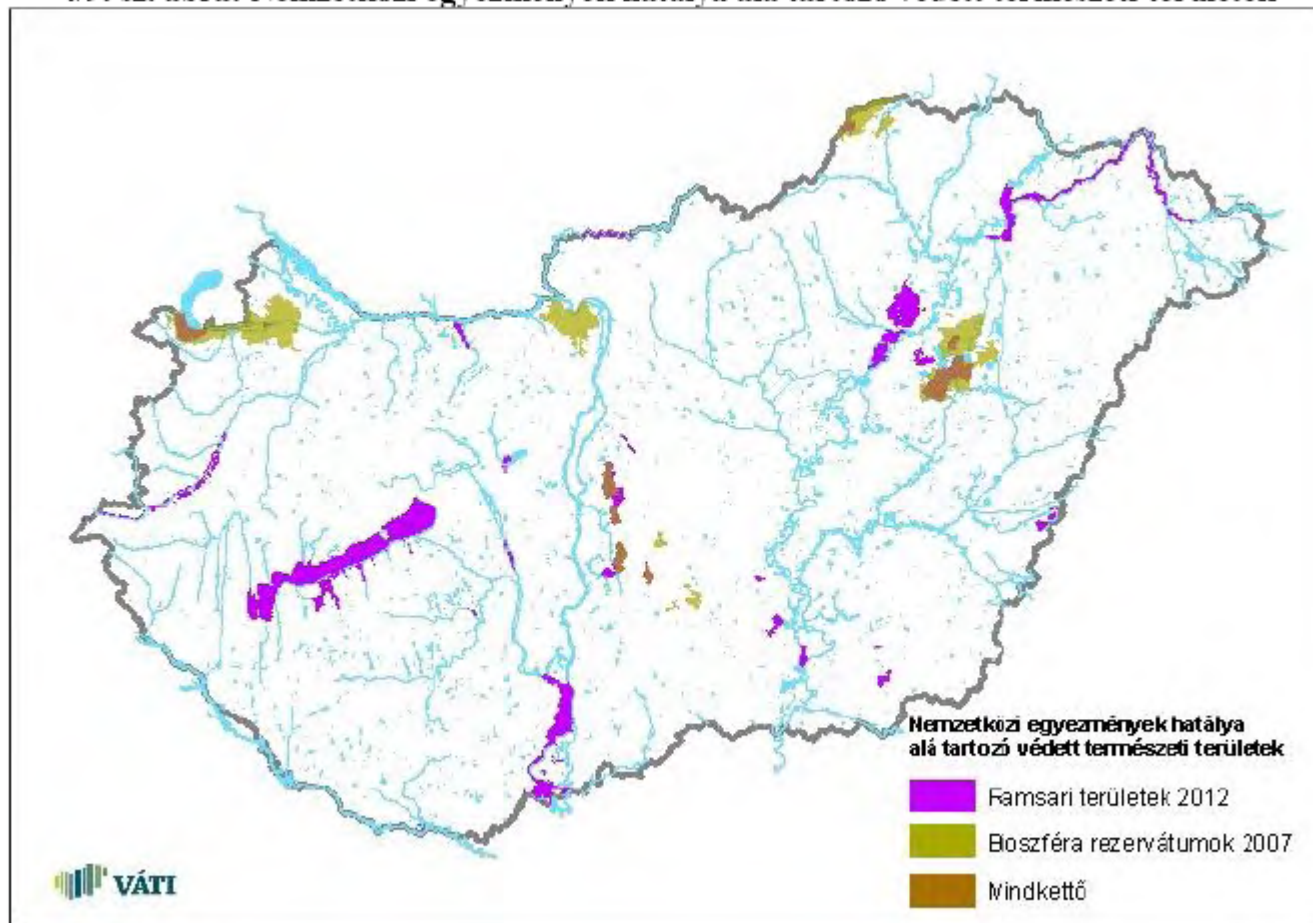
Forrás: Vidékfejlesztési Minisztérium

4/8. sz. ábra: Közösségi jelentőségű természetmegőrzési és különleges madárvédelmi területek átfedése

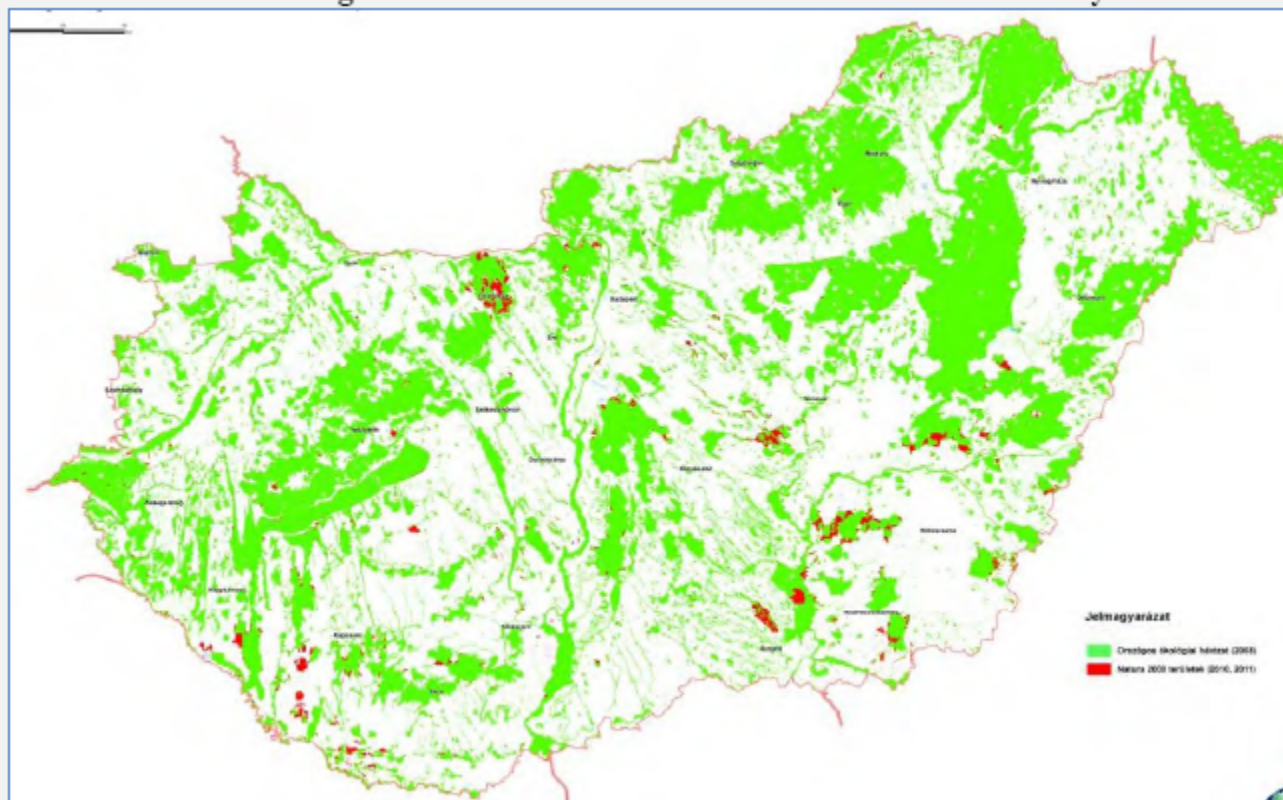
Adatforrás: Vidékfejlesztési Minisztérium

4/9. sz. ábra: Nemzetközi egyezmények hatálya alá tartozó védett természeti területek

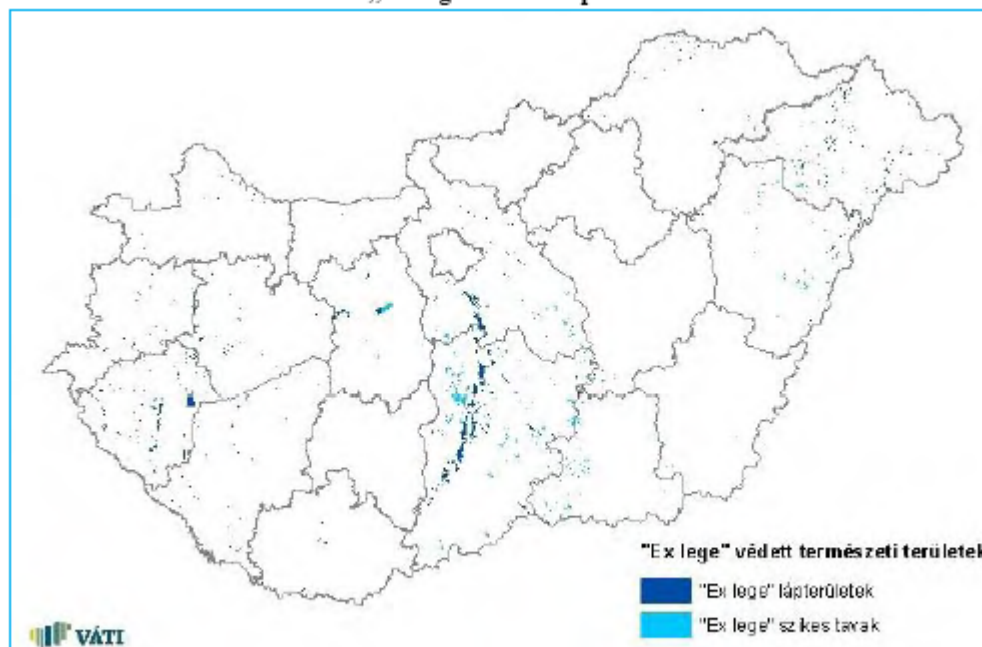
Forrás: Vidékfejlesztési Minisztérium

4/15. sz. ábra: Az ökológiai hálózatba nem sorolt Natura 2000 területek elhelyezkedése

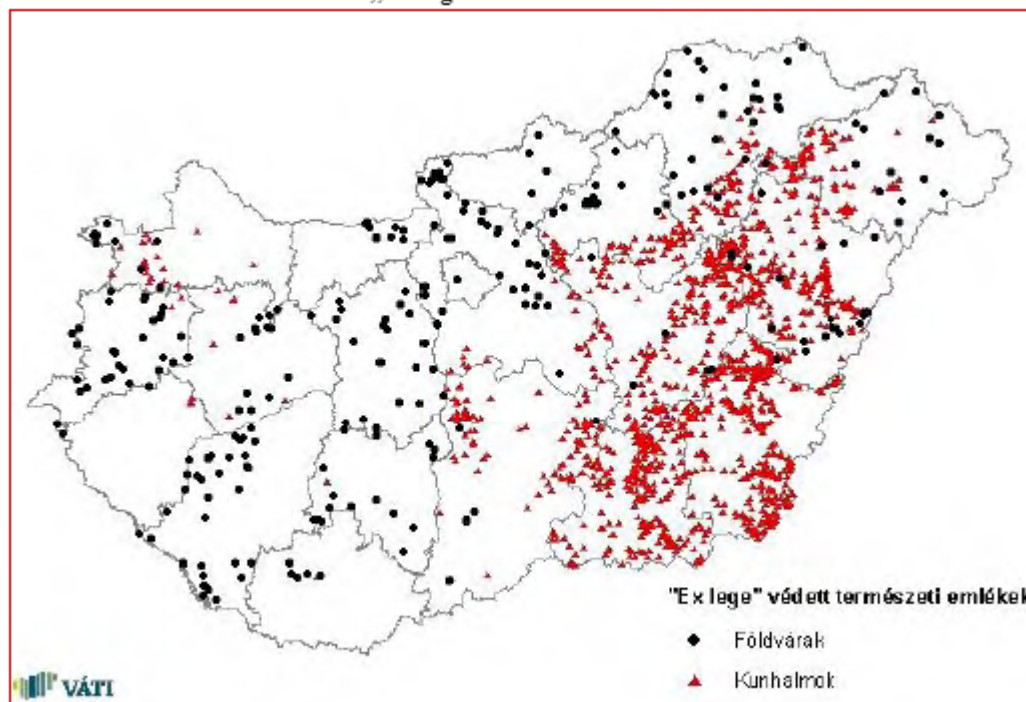
Forrás: Vidékfejlesztési Minisztérium

4/5. sz. ábra: „Ex lege” védett lápok és szikes tavak

Adatforrás: Vidékfejlesztési Minisztérium

4/6. sz. ábra: „Ex lege” védett földvárak és kunhalmok

Forrás: Vidékfejlesztési Minisztérium

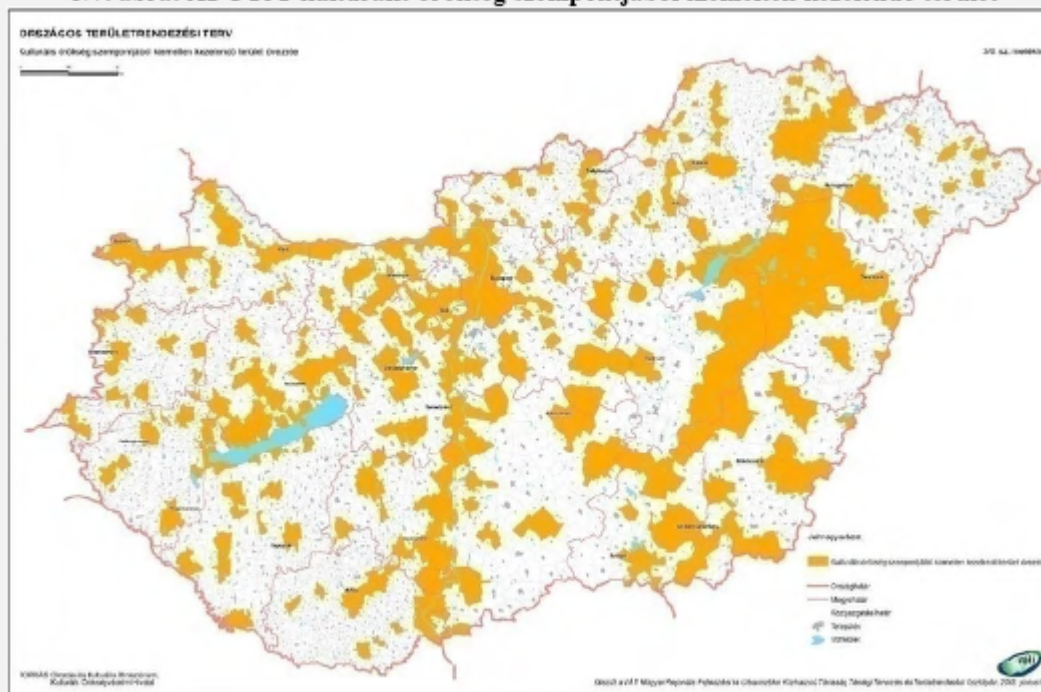

XVII. BÁNYÁSZATI SZAKIGAZGATÁSI KONFERENCIA

Zalakaros, 2013. május 8 - 10

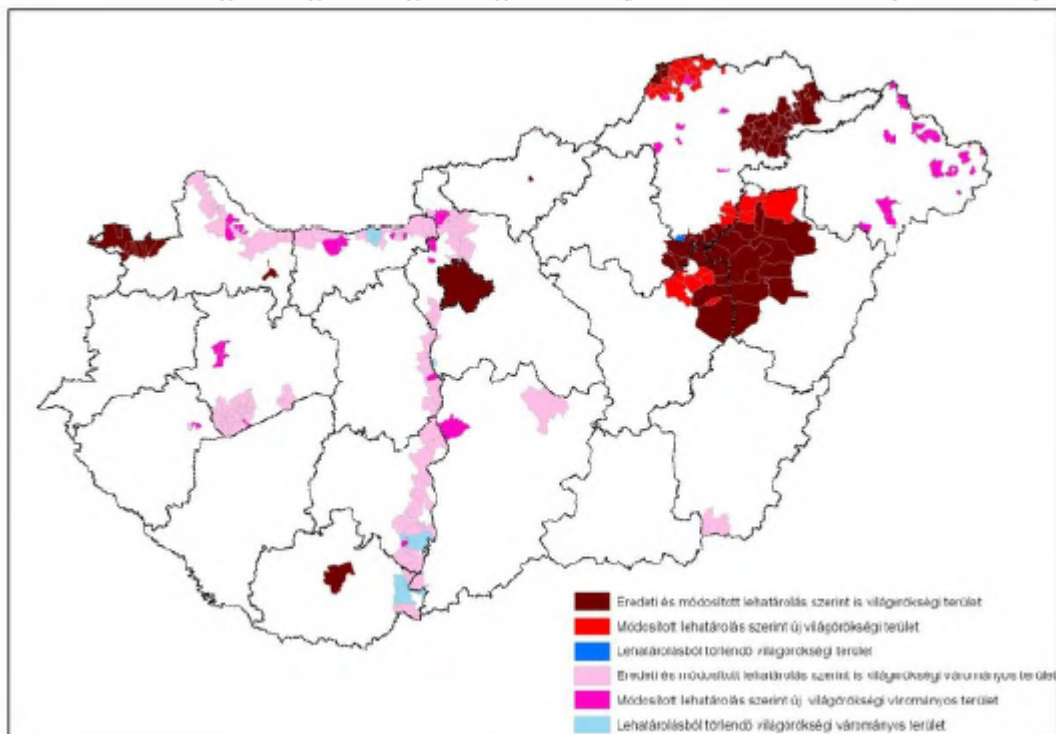
5/7. ábra: Az OTrT kulturális örökség szempontjából kiemelten kezelendő terület

Forrás: Országos Területrendezési Terv

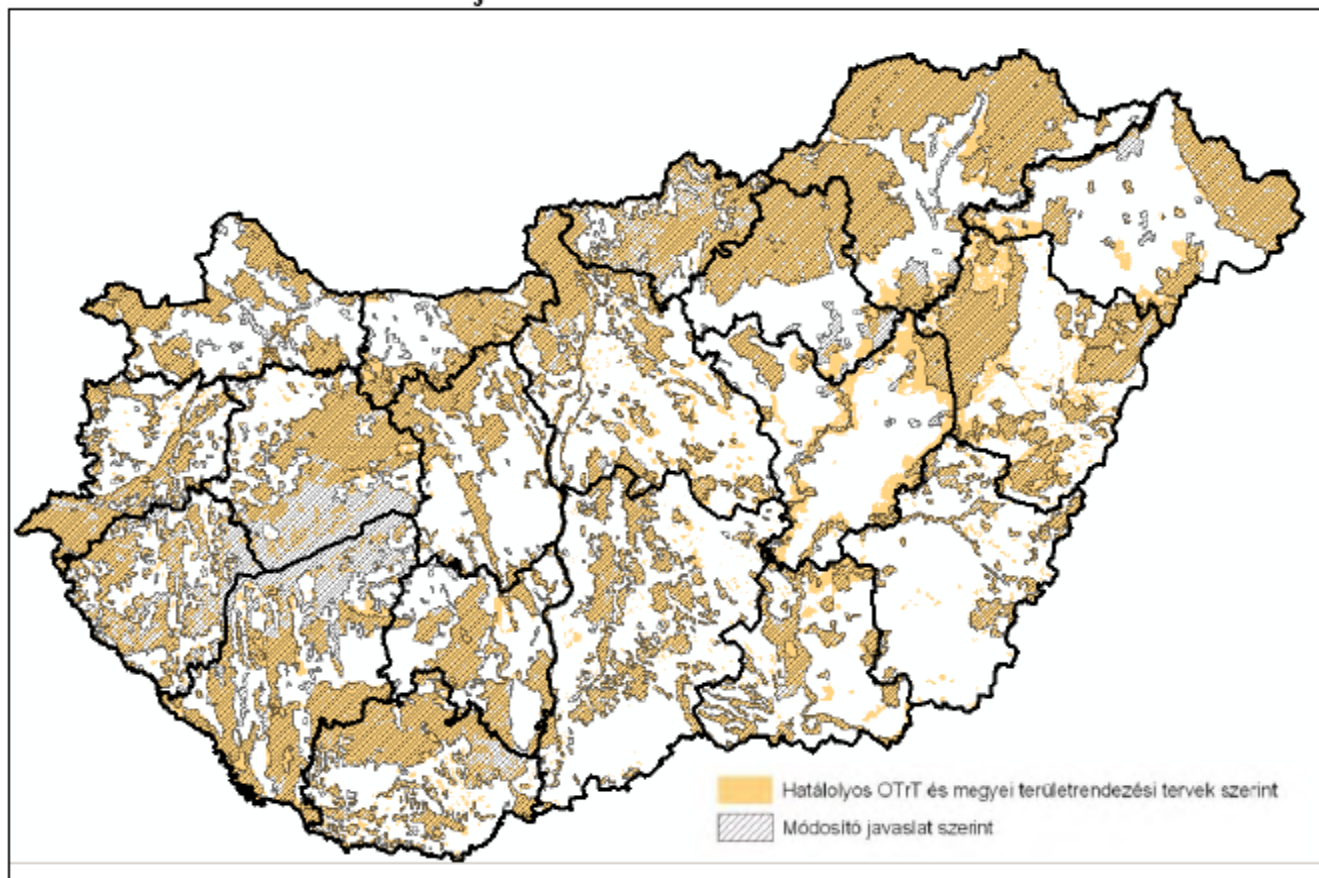

7/2. sz. ábra: Világörökségi és világörökségi várományos területek változása (2008 – 2012)

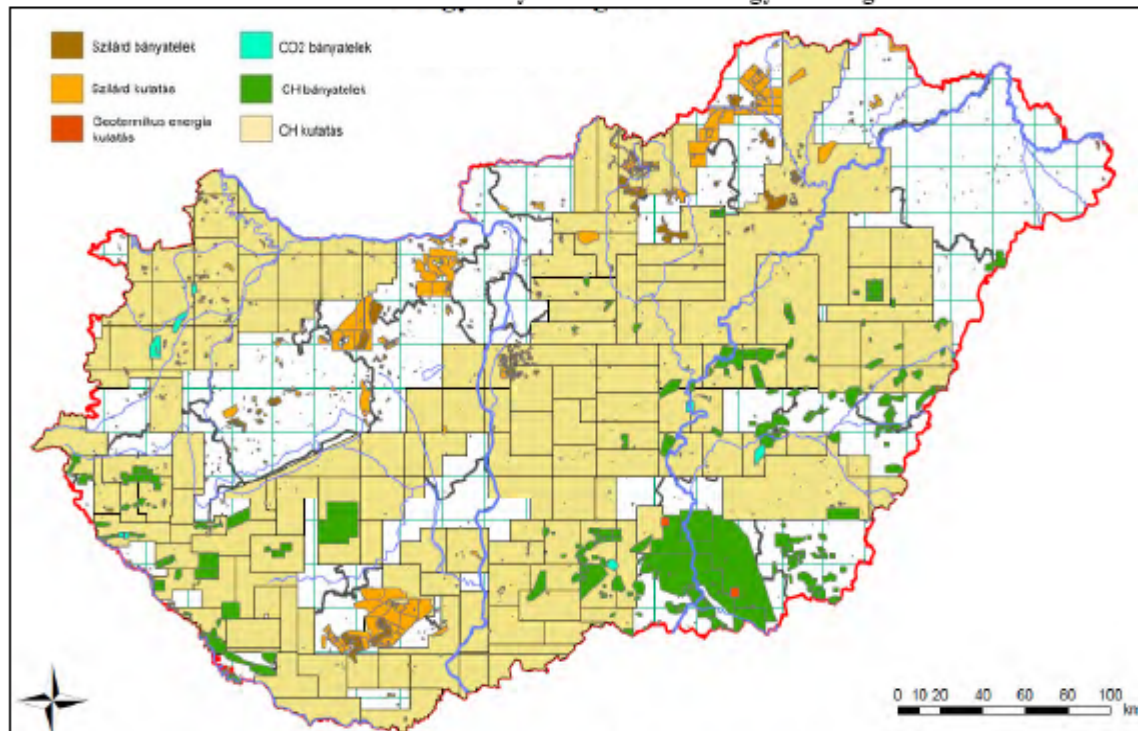
Forrás: OTrT, Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ

8/1. sz. ábra: A hatályos OTrT-ben, illetve a megyei területrendezési tervekben lehatárolt tájképvédelmi terület övezetének és a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület javasolt övezetének összehasonlítása

Forrás: OTrT, megyei területrendezési tervek, Budapesti Corvinus Egyetem

1/8. sz. ábra: Bányászati területek Magyarországon

Forrás: Magyar Bányászati és Földtani Hivatal, 2012

XVII. Bányászati Szakigazgatási Konferencia
Zalakaros, 2013. május 8 - 10

Mint említettem, Magyarország felszín érintő bányatelkeinek területe az ország területének durván 1%-a.

Ezek alapján azt hiszem jogos a kérdés:

A bemutatott – az Alaptörvényben felsorolt – védelmek alól a nyilvántartott 14 Mrd. t ipari ásványvagyonnak **mekkora hányada** kaphatja meg a „Reserve” azaz a „készlet” minősítést? Elegendő kritérium, hogy gazdaságosan kitermelhető legyen?

Ha gazdaságosan kitermelhető, de nem hozzáférhető, akkor az csak „Resource”, azaz holt ásványvagyon.

XVII. Bányászati Szakigazgatási Konferencia Zalakaros, 2013. május 8 - 10

Példaként a Németországi Hessen tartomány terület-adatai
VRB Vereinigung Rohstoffe und Bergbau e.V.

	Gebiete oberflächennaher Lagerstätten		Gebiete für den Abbau oberflächennaher Lagerstätten	
Nordhessen	31 680 ha	3,82%	1 996 ha	0,24%
Mittelhessen	18 985 ha	3,53%	2 077 ha	0,39%
Südhessen	26 995 ha	3,63%	1 995 ha	0,26%
Hessen insgesamt	77 660 ha	3,68%	6 028 ha	0,28%

http://atlas.umwelt.hessen.de/servlet/Frame/atlas/geologie/geo/rohstoff_txt.htm

Ez szám szerint azt jelenti, hogy a felszín közeli ásványvagyont rejtő területek **mindössze 7,6 %-a** hozzáférhető!!! Pedig ott csak 15% a NATURA 2000 arány!

Van valaki ebben a hazában, aki meg tudja mondani, hogy mennyi a valós, hozzáférhető – ipari értékű – ásványvagyonunk?

Kies & Sand

STEINZEIT HAT ZUKUNFT

- wie viele Rohstoffe?

Kein anderer Rohstoff wird in so großen Mengen gebraucht wie Kies und Sand. Im Laufe seines Lebens benötigt jeder Deutsche 324 Tonnen.

- wichtig für Sie!

Rohstoffbedarf in 70 Lebensjahren (in Tonnen).

Industrieverband Steine und Erden e.V. Neustadt/Weinstraße, Fachabteilung Kies und Sand Hessen - Rheinland-Pfalz, Pfl.straße 1-3, 54193 Weinscheid/Waldbrohl, Telefon: 062 31-822-0

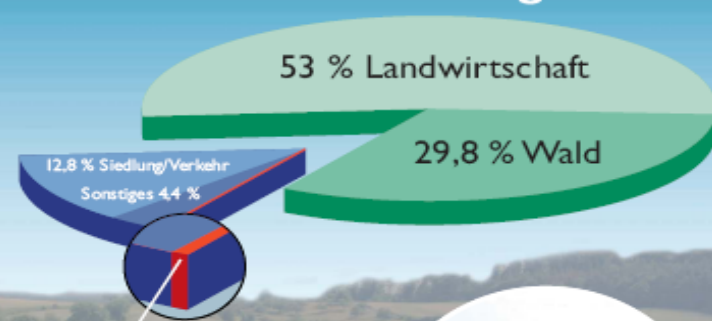
Kies & Sand

STEINZEIT HAT ZUKUNFT

- auf nur 0,004 % Fläche

Verglichen mit anderen Bodennutzungen ist die benötigte Abbaufäche für Kies und Sand in Deutschland verschwindend gering.

- wichtig für Sie!

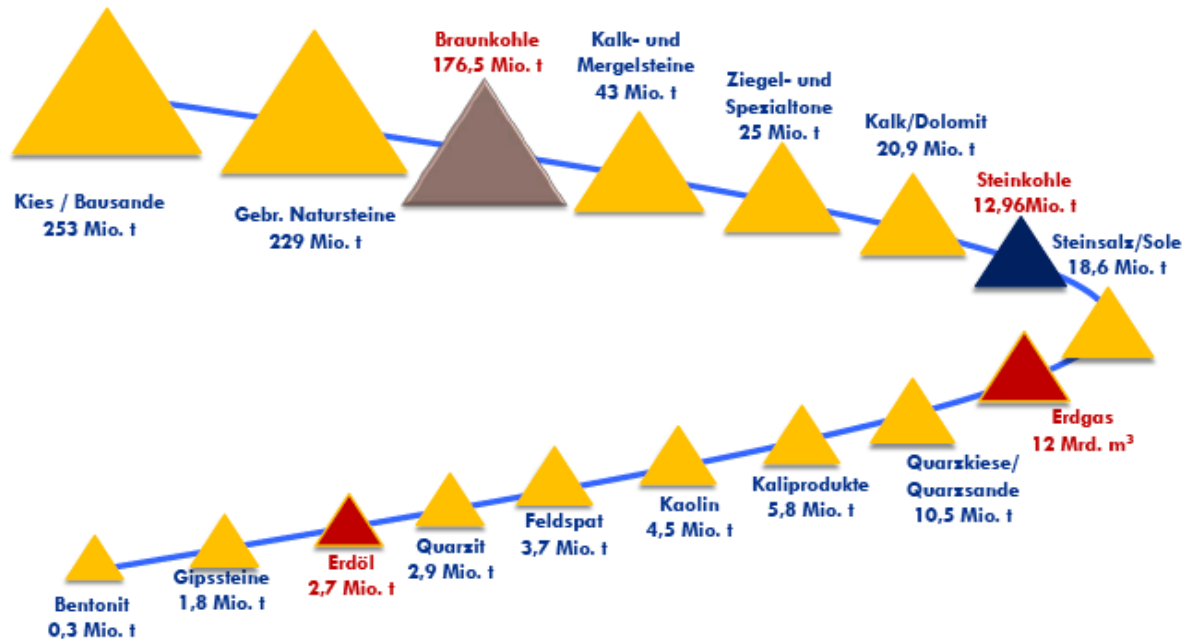
Nur 0,004 % der Fläche wird für den Abbau von Kies und Sand genutzt!

Industrieverband Steine und Erden e.V. Neustadt/Weinstraße, Fachabteilung Kies und Sand Hessen - Rheinland-Pfalz, Pfl.straße 1-3, 54193 Weinscheid/Waldbrohl, Telefon: 062 31-822-0

Industrieverband Steine und Erden e.V. Neustadt/Weinstraße, Fachabteilung Kies und Sand Hessen - Rheinland-Pfalz,

Rohstoffgewinnung Deutschland 2011

Quellen: VRB, VKS, BBS, MIRO

összesen
823 mio tonna,
kerek
10 t / lakos

A 10 t / lakos éves termelés Magyarország számára is jó irányszám!

Volt is már olyan évünk, mikor elértük ezt az arányt: 2004 – 2008 között, az autópálya-építések u.n. fehér munkái, a töltés-építések időszakában.

Ma, azaz 2012-ben – be kell látnunk, gazdaságunk tükörképeként – ez a szám

nem éri el a 3 t/lakost!!!

Egyre gyakrabban hallani, hogy egy – egy bányaüzem környezetvédelmi engedélye lejártakor bonyodalmak keletkeznek a NATURA 2000-re, ill. az ökológiai övezetre, ökológiai folyosókra való hivatkozással.

Új bánya környezetvédelmi engedélyéről manapság bizony hallani is ritkán lehet. A kérelmeket általában a bíróság dönti el.

Ennek megfelelően az elmúlt évben talán ha két szénhidrogén bányatelket tűztek ki. **Hogy lesz ebből fenntarthatóság?**

Láthatjuk, hogy igazából nem is tudjuk, mink van, meg azt sem, hogy abból valójában mennyi a miénk, mert hát mennyi az, amihez hozzáférhetünk.

A szomorú az, hogy az ásványvagyon tulajdonosának, az államnak kellene gondoskodnia az ország ásványi nyersanyaggal történő ellátása feltételeiről. Tudjuk, ezzel párhuzamosan az állam feladata a

- föld, az erdők, a víz,
- a biodiverzitás, és a nemzeti örökség védelme is.

Mindebből következik, hogy az államnak kell(ene) saját magával megállapodni a megfelelő kompromisszumok kereteiről.

Mindezt azért, mert biztosítani kellene nem csak

- a megmaradást, a fennmaradást, de
- a fejlődés fenntarthatóságát is.

Mindez elérhető ásványi nyersanyag nélkül nem fog menni!!!

„Meggzúntetjük Magyarország energiafüggőségét ...”

mondta a Miniszterelnök február 22.-én, az évértékelőjében.

Senki nincs a környezetében, aki óvná az ilyen kijelentésektől?

*Ha a Miniszterelnök által célul kitűzött 20 év alatt
– többek között – az energiafüggőség felszámolása a cél,
bizony az Alaptörvényt újbóli módosítása elkerülhetetlen,
s az előbbi térképeket nagyon át kell rajzolni-festeni!*

Persze ez alapvetően a jogalkotók, a politika döntése, dolga.

***Szaktmánk feladata viszont: elindítani azok képzését, akik majd
a kor igényének megfelelő szinten oktatni tudják a
„kihaltak” után – ha lesz egyáltalán – a következő bányász generációt!***

XVII. BÁNYÁSZATI SZAKIGAZGATÁSI KONFERENCIA

Zalakaros, 2013. május 8 - 10

**Nekünk, öregeknek
már csak ez
a dolgunk :**

Sziszifusz – Piller Csaba alkotása – Eplényben (volt)
Még vagyunk néhányan ilyenek!

Köszönöm a lehetőséget!
s az elmondottak ellenére reménykedve:

Jó szerencsét!

